

Studielederrapport: Kandidatuddannelsen i Virksomhedsledelse

1) Status for opfølgning på sidste års handlingsplan

A. Ændring af det faglige miljø i semestret, justeres ved semesterstrukturen

Fra efteråret 2012 har vi forenklet semesterstrukturen for VL1, således at semestret opdeles i fire produktive dele. En introduktion der omfatter temaseminar og gruppedannelse, og derefter en projektdel på 3 uger. I uge 43-35 holdes kurser og eksamen, hvorefter projektarbejdet genoptages og varer i 1 1/2 måneder. Vi håber hermed at kunne understøtte projektarbejdet for de nye kandidatstuderende og sikre, at de kommer rettidigt i gang (semesterevalueringen fra efterårssemestret viste, at alt for mange studerende ikke synes, de kommer hurtigt nok i gang med deres projekt). Hvis det bliver vellykket, fortsætter vi med lignende semesteropbygning for alle modulerne.

B. Det faglige miljø omkring VL

Vi fortsætter med at stimulere uddannelsen omkring temaseminar og processuelle tilgange til ledelsesanalyse. Brancheanalyse er som redskabsfag erstattet af projektledelse og teori om projektarbejde, der matcher modulets indhold bedre (VL1). Stakeholderanalyse erstatter (som en mulighed blandt flere) IKT-kurset, som har fået megen kritik for, fordi det blev opfattet som irrelevant. Vi havde ellers givet det megen opmærksomhed (VL3). VL2 redskabsfaget skal passe til entreprenørkurset. Det indeholder nu videregående regnskab, specielt relevant for iværksættere og intraprenører. Vi arbejder på at udbyde teorikurset, så der lægges vægt på intraprenørskab, og vi har fået en bevilling til udvikling af dette kursus fra fonden for entreprenørskab – Young Enterprise.

C. Mere forskning bag undervisningen.

En af de betydende kræfter i VL-uddannelsen – lektor Lars Fuglsang – blev i perioden professor i Lillehammer, og vi forsøger at erstatte ham med Ph.D-studerende, der kender indfaldsvinklen og arbejdsmåden. De nye undervisere – som vi også kender fra metodisk understøttelse af de internationale studerende og studerende på indslusning - får gode evalueringer. Der er som nævnt i SL-rapporten for VS ansat en del nye forskere indenfor området.

De nye ansatte har en alsidig metodisk indfaldsvinkel, som virkede ønskværdigt i 2011. Det er ønskværdigt, at de kommende ansættelser vil udfylde pladsen som PPPPP-forskere. Vi har imidlertid fået suppleret nogle af de vigtige faglige aspekter. Det gælder HR, projektledelse, CSR + stakeholderanalyse og kvantitativ analyse.

D. Kvalitetssystemet understreger studienævnets betydning

Mere central koordinering af uddannelserne følger af det overordnede kvalitetsstyringssystem på RUC. Det påfører studielederen og studienævnet et større ansvar for at udvikling af uddannelserne gennemføres, og det medfører forbedringer i praksis. Den generelle ambition er jo, at vigtige målsætninger formaliseres, og at studieledelsen reagerer på informationer om vigtige aspekter. Evalueringssystemer og formalisering af handlingsnormer indebærer, at vi med stigende opmærksomhed må undersøge om formaliseringer er tilstrækkeligt konsistente, og om de fremhæver det vigtigste for at gennemføre uddannelserne med høj kvalitet.

E. Faggrupper og forskningsmæssig inddækning

Uddannelsen har hele tiden haft forskerdækning bag emnerne. De seneste år består den af faggrupper af aktive forskere, der også er aktive undervisningstilrettelæggere. Det kan man læse om i vor akkrediteringsansøgning af juni 2012. Der sker for øjeblikket betydelig udvikling i

denne ansvarsfordeling, pga. de mange nye ansættelser (6-7) og fratrædelser (4), og det betyder, at vi får flere forskere (VIP-timer) bag projektvejledningen. Det er meget positivt, idet man kan sige, at eksterne undervisere ofte er didaktisk og fagligt meget kompetente og relevant specialiserede undervisere, mens hvordan-aspektet i akademisk praksis er en væsentlig del af projektarbejdet på højt niveau, og viden herom relateres mest sikkert ved, at vejledning sker ved forskere, der er fortrolige med problemorientering fra deres egen forskning, og som løbende er engagerede i diskussioner om videnskabelig metode og erkendelsesinteresse. Det er der imidlertid også en del af vores D-VIP der er, og det værdsættes. Konkret skyldes det, at en betydelig del af D-VIP har erhvervet Ph.D-graden, og at nogen af dem er engagerede i forskning ved andre institutioner.

F. Organisering af projektarbejdet

31. maj 2012 havde vi en pædagogisk dag for alle undervisere. Temaerne var gruppedannelse, progression i projektarbejde samt vejledning og vejledningskvalitet. Vi valgte at fokusere på disse emner som en følge af debatter i studienævnets, delvist udsprunget af semesterevalueringerne for efterår 2011 og forår 2012.

Opfordringer fra seminaret var, at der skal etableres en standard form for vore gruppedannelser. Den bliver nu formuleret af studievejlederen i samarbejde med erfarne gruppedannelsesaktivister. Siden har vi udviklet gruppedannelsen, fra at være tilfældigt og delvist underviserstyret, til at være fagudvalgsstyret. Forskere, der har engagement i det pågældende modul, tilknyttes gruppedannelsen for at indgå i faglig dialog med de studerende.

Et andet tema var, hvorledes vi formulerer progression i de studerendes kompetencer i projektarbejde. I særdeleshed på kandidatniveau bør vi udvikle begreber og desuden formulere mere eksplicite refleksioner om den kompetenceudvikling, de studerende lærer sig i kraft af deres omfattende kollektive akademiske praksis. Man kan beskrive, hvorledes de studerende op igennem uddannelsen forholder sig forskelligt til forskellige elementer i denne praksis: gruppedannelse, læsning af svær teori og refleksioner i relation til videnskabelige positioner (Olsen, Petersen og Reyhe 2012). Uddannelserne skal varetage opgaven med at adressere de væsentlige kompetencer, de studerende lærer sig ved kollektivt akademisk arbejde, og i større omfang eksplicite disse kompetencer.

Imidlertid ændres det formelle omkring måden at skrive kompetencebeskrivelser på som en følge af den fælles kvalitetspolitik, så begrebsdannelse og sprog om problemorientering og kollektive kompetencer skal udvikles i samklang med RUC's fælles bestræbelser på dette område. Studielederen indgår i en arbejdsgruppe, der har denne opgave som mål, men meget skal bearbejdes i lærergruppen og i studienævnet. Udviklingen af sproget herom stimuleres også af en mere omfattende og varig diskussion med de studerende - navnlig med ældre studerende og nyere kandidater.

Den 22. august 2012 holdt vi 'kick off seminar' for alle undervisere, hvor dagsordenen omfattede den nye gruppedannelsesstruktur og genoplivning af forskernes deltagelse i gruppedannelsen samt samarbejde med aftagere og brugere i omgivelserne, herunder uddannelsens involvering i Roskilde by i det kommende semester.

I vor formalisering af gruppedannelserne indgår de velkendte gruppedannelsesteknikker. Det er a) organisering ved fagudvalg, b) adgang til forskere under gruppedannelsen, c) omhyggelig idégenerering og d) omhyggelig forslagsbearbejdning, udvikling af projektgenerering og kollektivisering af forslagene med adgang til forskere og e) adgang til virksomhedsformidlere, f) organiseret projektvalg og konkret gruppedannelse, og g) derefter god tid til projektudvikling

efter gruppedannelsen, så det sikres at projektvalget og gruppekonstruktionen bliver god nok. 'God nok' betyder, at gruppen er så afklaret om projekteret, at gruppen holder hele semestret, og at deltagerne på den måde opnår de fordele, der kan opnås ved at være flere om at producere viden. Vi ønsker, at der dannes større grupper end tidligere (i forgangne semester var der 112 grupper, og i efterårssemestret blev der dannet omkring 150 projektgrupper (ekskl. specialer).

Desuden diskuterede vi relevansen og sikringen af evalueringsmetoderne. I den forbindelse blev fremlagt relevante resultater fra foregående evalueringer, og disse blev analyseret i relation til både de nye initiativer, som blev afprøvet i foregående semester, og dem der er planlagt i forbindelse med det kommende semester. I den forbindelse har det naturligvis også stor betydning, at der vil være flere VIP timer til vejledning og gruppedannelse i det kommende semester.

For virksomhedsledelse får det betydning, at vi indgår i et samarbejde om *Universitet i Byrummet* Vi håber, at det fører til en mere varig og integreret relation til Roskilde by og stakeholders i området.

2) Fagets status

a) Evaluering

- i) Hvad har I evalueret: undervisning, vejledning, undervisere, semestret, studiemiljø, eksternt optag, samspil med andre kombinationsfag...?

I uddannelsen har vi evalueret kurserne ved individuelle spørgeskemaundersøgelse og dialog sidste undervisningsdag. Når kvantitative informationer giver anledning til indgreb, tager studieleder emnet op i studienævn eller i forhold til underviserne. Efter studieordningsændring blev besluttet i studienævnet november 2011 og implementeret fra september 2012, er kursusstrukturen justeret, jf. pkt. 1a.

I semesterevalueringen gennemføres en anonym vurdering af projektarbejdet, gruppedannelsen og vejledningen, og disse evalueringer relateres til modulerne. Resultater heraf gennemgås i studienævnet. I foregående semester var resultaterne acceptable. Bevidstheden om færdigheder i projektarbejdet synes at udvikle sig meget tilfredsstillende igennem uddannelsen.

I forhold til eksternt optag har studienævnet formuleret både en generel og en specifik beskrivelse af 'retskravs' optag, og en norm for vurdering af ansøgere, der skal 'vurderes konkret'. Desuden har vi ansøgt om begrænsning af optaget samlet set, således at belastningen med at vurdere 'direkte optag ved konkret vurdering' begrænses til de bedste, hvor studielederne og studienævnet i dag anvender megen tid på at afvise ansøgere, der ikke forventes at kunne gennemføre en cand.soc. uddannelse. Vi vil gerne optage studerende med anden baggrund, men kun omkring 10 % af professionsbachelorne har kompetencer til at studere på et universitet. Derfor har vi bedt om en pause, således at vi kan lære os at sortere og at formidle mere tydeligt, hvilke prækvalifikationer studerende skal have for at kunne indgå i kandidatuddannelserne uden yderligere problemer. SR er imod generel adgangsbegrænsning til kandidatuddannelserne, men har støttet os i, at vi skal gennemføre forsøg med, hvorledes direkte optag kan vurderes til vor uddannelse.

- ii) Brugte evalueringsmetode:

Samme som for Virksomhedsstudier, samt en løbende diskussion igennem alle fire semestre, hvor diskussionen konkret finder sted i temaseminarerne.

- iii) Hvad var resultatet?

VL er i dag vellykket, hvilket nok til dels skyldes, at der har været en samlet forskergruppe bag uddannelsen de seneste tre-fire år. Tidligere har en del af de studerende været frustrerede over en identitetskonflikt i uddannelsen, men det problem er delvist overstået ved en mere præcis beskrivelse af de kompetencer, der fordres for at gennemføre uddannelsen.

b) Tilbagemeldinger udefra:

- i) Hvilken dialog har der været med dimittender, aftagerpanel og censorer (fx censorrapporter eller andre tilbagemeldinger fra eksterne censorer)?

Dette punkt besvares som i studielederens rapport for Virksomhedsstudier. Dog kan tilføjes, at VL har vi haft større pres på optag, idet erhvervsakademiernes bachelor og top-up uddannelser i vidt omfang søger denne uddannelse.

Vi har – mest på grund af undervisernes erfaringer, men også i overensstemmelse med censorer og studerendes henvendelser til studienævnet, søgt og fået lov til at begrænse optaget til uddannelsen, og derved opnå mulighed for at gennemføre test af studerende, der optages ved konkret vurdering.

- ii) Er dimittender, aftagere eller censorer kommet med nogen bemærkninger/forslag, som kan bruges fremadrettet på faget? Det kan både være kritikpunkter, som der bør gøres noget ved, eller forslag, som kan overvejes til at udvikle faget/uddannelsen.

Dimittender har bedt om, at vi holder dimittendkontakt, og at vi benytter dem som virksomhedskontakt og til forelæsninger etc. Der er i den forbindelse etableret et alumne forum specielt for de cirka 50 kandidater vi har kontakt med i denne sommer.

c) Forskningsbasering af uddannelsen

- i) På hvilke undervisningselementer har man brugt D-vip, og hvordan har man sikret forskningsbasering på disse elementer?

Se udredning for Virksomhedsstudier. Der anvendes DVIP på virksomhedsledelse i lidt lavere omfang end i de andre uddannelser især fordi forskergruppen omkring temaseminarer og koordinering har større volumen.

d) Samlet vurdering af fagets aktuelle situation:

Virksomhedsledelse er i dag en succesfuld uddannelse. Det startede med en ansøgning om at måtte udbyde en cand. merc., men uddannelsen blev godkendt som en cand. soc. uddannelse, og det er lykkedes os at forklare omverdenen, at dette er en samfundsvidenskabelig kandidatuddannelse med erhvervsøkonomi som genstand. Det er og ikke en uddannelse, der kun arbejder indenfor en erhvervsøkonomisk fagkultur.

For miljøet må man konstatere, at denne uddannelse har dannet grundlag for en bestemt forskningsinteresse, der blandt andet har været grundlag for dannelse af et nordisk forskernetværk med fokus på tillidsforskning i og imellem organisationer. Uddannelsen giver os væsentligt bedre mulighed for en stabil kontakt med aftager-virksomheder, ligesom vi bedre kan tage vare på de enkelte studerendes uddannelse, fordi det faglige miljø i en hel kandidatuddannelse naturligvis kan udvikles mere end i en kombinationsuddannelse. Blandt de positive resultater er, at flere kandidater er kommet tilbage til miljøet som Ph.D-studerende og/eller som meget kompetente undervisere i ledelse, videnskabsteori og metode.

3) Handlingsplan (konkret og med angivelse af, hvem der har ansvar for hvad)

a) Opfølgning på forslag fra undervisere:**i) Fagligt:**

Homogeniser modulindholdet i uddannelsen (ansvar: studienævnet og administrationen)

Bedre diskussioner om kompetenceindholdet i forbindelse med akademisk kollektivt projektarbejde (ansvar: rektorat, studienævn, forskerne og delvist fagudvalgene eller tilsvarende studenterfora).

ii) Pædagogisk:

Vi afprøver en alternativ semesteropbygning, således at kurserne ikke taber på det, men projekterne sættes bedre i fokus. (ansvar: studienævn, administration, uddannelsens koordinator, undervisere og vejledere)

Temaseminarernes betydning som faglig akse understøttes ved bemanning. (ansvar: studieleder, uddannelseskoordinatoren og forskerne, der kan dække profilen).

Specialer vejledes af kompetente forskere (Ph.d.) eller af særligt relevante undervisere (ansvar: studieledelsen, forskerne, institutledelsen). Studieledelsen gennemfører en kortlægning af specialevejledning de kommende to semestre, idet det opgøres om vejledning sker ved forsker/D-VIP, og på hvilket grundlag (om det er på den studerendes eget ønske. Det undersøges også, om specialevejledningen har været tilfredsstillende.

b) Opfølgning på evaluering:**i) Fagligt:**

Opbygger test ved optag. (ansvar: studienævn, studieleder, de involverede forskere)

ii) Pædagogisk:

Prioriterer projektledelse og akademisk projektarbejde højere i uddannelsen. (ansvar: (vi er afhængige af prorektor, akademisk råd), studieleder, uddannelseskoordinatoren, de engagerede studerende, forskerne)

Vi udvikler et intraprenørskabskursus, som udbydes på kandidatniveau, og som er en integreret del af VL2.

c) Opfølgning på forslag fra dimittender, aftagerpanel og censorer:

Test ved konkret vurdering – ansvar se ovenfor, men aktiviteten har høstet bifald hos aftagerpanelet.

Analyse af studieforløbsbeskrivelser med henblik på at forstå, hvad de studerende kan sige om deres egen uddannelse (ansvar: studienævn, studieleder, forskerne, de studerende, undervisere på specialeseminar).

d) Opfølgning på evt. bedre sikring af forskningsbaseret uddannelse:

Vi anvender forskere til vejledning i langt højere grad og overvåger, at D-vip-kvotienten kommer op på det acceptable i sommeren 2013 (tallet i 2011 var 1,62) (ansvar: institutledelse, studieleder, studienævn):

Vi bør etablere et professorat i ledelse, da det vil kunne stimulere den markante faglige udvikling indenfor virksomhedsledelse og navnlig understøtte den veludviklede faglige profil (bredt beskrevet som PPPPP) med yderligere forskningsaktivitet (ansvar: institutledelse, studieleder, forskningsgrupperne).

e) Evt. andre forslag til udvikling af faget:

Vi indgår i Universitetsbyåret med henblik på yderligere at styrke relationen imellem virksomheder og uddannelse mere (ansvar: studieleder, VL-koordinator, studerende og undervisere, Roskilde kommune m.fl.)
